

La por amagada d'un poble

Qualsevol conductor que circule per la carretera-desviació cap a l'aeroport de València, a Manises, veurà dues coses. A una banda, a l'esquerra, les pistes i la terminal de l'aeroport, i a la dreta, sis grans esferes arlequinades. Aquestes esferes pertanyen a la factoria d'envasament de gas que l'empresa Butano, SA, té a Manises, construïda el 1959. La seua situació ha produït sempre polèmiques i denúncies, sobretot durant els últims anys.

La por dels veïns de Manises, poble de l'Horta Sud, amb trenta mil habitants, és justificada si ens adonem de la situació de la factoria. La planta de butà limita, d'una banda, amb la carretera de l'aeroport, i per tant, només n'està separada cinquanta metres. De l'altra, els límits de la factoria coincideixen amb els del poble, és a dir, aquesta indústria està literalment «adossada» al municipi i a les fàbriques, quasi totes de ceràmica.

Però encara n'hi ha més. En una zona que no passa del quilòmetre quadrat hi ha la factoria de Butano, tres gasolineres i els tancs on s'emmagatzema el combustible per als avions de l'aeroport. Aquesta con-

L'any passat semblava que les negociacions per traslladar la factoria de Butano, SA, de Manises a Port de Sagunt reeixirien. Un any més tard, l'escepticisme. Les instal·lacions continuen al costat de l'aeroport de València.

Lluís Motes

centració de materials altament inflamables tan a prop d'un nucli urbà justifica la por de tot un poble, ja que un accident aeri, per exemple, causaria allò que ningú no vol ni pensar. Cal dir que no seria la primera vegada. Fa dos anys, una avioneta de l'aeroclub va caure a menys de tres-cents metres d'aquestes esferes pintades de blanc i roig.

Tot i això, si és perillosa la situació d'aquesta factoria, més perillosa és encara la resignació de les autoritats

Dalt, Butano, SA. Baix, dues vistes de l'aeroport de Manises.

municipals cap a l'eternització d'aquesta indústria en la situació actual, resignació que sembla haver estat contagiada a la resta del poble de Manises. El ritme de les protestes n'és un exemple. Des de l'any 77 fins al 84 es creen a Manises comissions de protesta, col·lectius anti-Butano, etc. Es fan manifestacions i comunicats de premsa per promoure el trasllat de la factoria. L'actitud de l'administració i de l'empresa no canvia i al voltant de l'any 84 els diversos col·lectius es van dissolent. Poc en queda ja.

Aquesta resignació es veu reflectida en les paraules de l'alcalde de Manises, Rafael Tos Viala (PSOE), suc-

cessor de l'actual president de la Diputació de València, Antoni Asunción. Al seu parer, «la factoria continuarà on és ara». Diu que el tema d'aquesta indústria s'ha convertit en una qüestió política: «Els veïns de Manises ens hem acostumat a viure amb la factoria i amb el perill que suposa, igual que a viure amb el soroll dels avions, de tal manera que ja no els sentim. Ens han dit, però, que la factoria es traslladarà a un altre lloc quan la seua producció siga absorbida per Alacant i Castelló. És a dir, quan el consum de gas butà en la província de València siga substituït per consum creixent de gas ciutat. Això suposa un mínim de set anys». Preguntat sobre si hi ha una por latent al poble, ens

Notícia del polveri

49.500 metres quadrats de Butano, SA

La planta de Butano, SA, de Manises va ser construïda l'any 1959 i està destinada a l'envasament de bombones de butà per a ús domèstic.

La factoria té una extensió de 49.500 metres quadrats i hi treballen seixanta-sis operaris. Una mitjana de vint camions per dia amb gas arriben des de les refineries de Castelló i Cartagena. També cada dia n'ixen vint-i-cinc amb el gas butà ja embotellat. La planta té una producció de tres mil botelles diàries, fet que suposa que cada dia i d'aquesta factoria ixen dues-centes vuitanta tones de gas butà.

Les instal·lacions, tocant Manises, són a set quilòmetres de València i a dos d'Aldaia, Alaquàs, Xirivella i Paterna, municipis densament poblats de l'Horta Nord. □

butà, declara que el consum d'aquest combustible a la província de València no ha baixat ni està baixant. Aquesta última afirmació contrasta totalment amb la teoria exposada per l'alcalde de Manises, que indica que en un termini de set anys es traslladarà la indústria per la baixada progressiva del consum de gas butà a València.

L'altra opinió sobre el problema correspon als responsables de l'aeroport de València i, concretament, al seu director, José Maria Azcàrraga. Les seues declaracions també comporten certs trets de resignació o d'indiferència. «A nosaltres no ens suposa cap preocupació. Estem separats per la carretera i la planta no està dins de la zona d'aproximació dels avions. Realment, m'agradaria que la traslladassen, però, si no ho fan, no ens importa, volem mantenir-nos a banda del problema».

Amb una planta de butà «adossada» a un poble de trenta mil habitants i a un aeroport internacional, ningú no vol pagar els dos mil milions que costa el trasllat. En la Conselleria d'Indústria de la Generalitat valenciana no hi ha cap projecte que canvie

diu, «sí, hi ha una por lògica, però amagada, resignada. Jo mateix en tinc, i si tingués els dos mil milions que costaria el trasllat de la factoria, els pagaria».

D'altra part hi ha la posició de l'empresa Butano, SA, pertanyent a l'Institut Nacional de Hidrocarburos (INH). En paraules d'Antonio Sirvent, cap de la factoria, aquesta compleix totes les normes que marca la llei. «Per exemple, estem a més dels setanta-cinc metres de distància de la població. La posició de Butano, SA, és molt clara. Complim les normes establides per la llei; per tant, si volen que ens n'anem, que ens paguen els dos mil milions que costa el trasllat». Insisteix també que, com a cap de la

factoria, parla en nom de l'empresa i que, quan l'any 59 es va construir la planta, el poble quedava almenys a dos quilòmetres de distància dels límits d'aquesta.

Acaba dient Antonio Sirvent que comprèn la por dels veïns de Manises però que mai no han tingut cap accident. Preguntat sobre el consum de

aquesta situació. Després d'anys anteriors d'enfrontaments i tensions, un poble resignat pel silenci de l'administració comparteix els seus dies amb un perillós veí. Les conseqüències d'un accident serien ara imprevisibles. Al poble, algú més crític, ens recorda que l'accident dels Alfacs l'any 1979 fou provocat només per un camió cisterna. □